

Jakelussa mainitut

23.6.2016 TEM/763/00.02.01/2016

PÄÄTÖS TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUJEN ALUEELLISISTA KOKEILUISTA

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman Työllisyys ja kilpailukyky -painopistealueen kärkihankkeissa työvoimahallintoa uudistetaan työllistymistä tukevaksi ja kilpailukykyä vahvistetaan elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla. Huhtikuussa 2016 päivitetystä toimintasuunnitelmassa strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019 todetaan, että vuosina 2017 ja 2018 toteutetaan alueellisia kokeiluja, joilla luodaan työnhakija- ja työnantaja-asiakaslähtöinen kokonaisvaltainen hallinnonalarajat ylittävä kustannusvaikuttava toimintamalli.

Oikeus- ja työministeri Jari Lindströmin 4.5.2016 allekirjoittamassa kokeiluun hakeutumisesta koskevassa kirjeessä todetaan kokeilun sisällön ja reunaehtojen osalta, että hallituksen 5.4.2016 tekemän linjauksen mukaisesti tulevassa maakuntamallissa maakunnat pääsääntöisesti sopivat TE-palveluiden tuottamisesta laissa säädetyt kriteerit täyttävien kuntien, yksityisten tai kolmannen sektorin tuottajien kanssa. TE-palveluissa palvelutuotantoa voidaan lailla tai laissa säädettyjen kriteerien täytyessä sopimuksella osoittaa riittävät voimavarat omaavalle kunnalle (kaupunki) sekä yksityisen sektorin toimijoille. Hakeutumiskirjeen mukaan em. näkökohdat huomioon ottaen on tarkoitus käynnistää kokeiluja, joilla tuetaan vuonna 2019 käyttöön otettavaa toimintamallia.

Kokeiluun hakeneet

Määräaikaan mennessä kokeiluun tuli 41 hakemusta, joista maakunnallisia kokeiluja oli 5 ja yhden tai useamman kunnan alueella toteutettavia kokeiluja 30. Lisäksi yksityisiltä toimijoilta tuli kuusi hakemusta, joita ei otettu vertailuun, koska kokeilu on suunnattu julkisen sektorin toimijoille. Hakemuksia tuli 15 maakunnasta. Hakemuksia ei tullut Ahvenanmaalta, Etelä-Pohjanmaalta ja Kymenlaaksosta.

Pääkaupunkiseudun kuntien hakemukset

Koska pääkaupunkiseudun kunnat Espoo, Kauniainen, Helsinki ja Vantaa ovat ilmoituksensa mukaan valmistelemassa yhteistä ratkaisuehdotusta työllisyys-, elinkeino- ja koulutussasioiden hoitamiseksi, pääkaupunkiseudun kuntien hakemukset käsitellään mahdollisen ratkaisuehdotuksen valmistuttua syksyllä 2016. Kokeiluun voidaan valita joko kaikki em. pääkaupunkiseudun kunnat yhdessä tai yksi taikka useampi em. kunnista.

Kokeiluun valitut alueet

Kilpailukyky-ministeriryhmä on hyväksynyt työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisiin kokeiluihin alla mainitut yhdeksän kokeilua. Kolme kokeilua on maakunnallisia järjestäjätuottaja -mallin kokeiluja, joissa kaikki keskeiset maakunnalliset toimijat ovat mukana luomassa työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden näkökulmasta toimivaa kokonaisvaltaista työllisyyttä, yrittäjyyttä ja yritystoiminnan kehittämistä lisäävää toimintamallia. Kuusi kokeilua on useamman kunnan alueella toteutettavia asiakaslähtöisen palvelun tuottamismallin kokeiluja.

Hakeutumiskirjeen mukaisesti valinnassa kiinnitettiin huomiota seuraaviin asioihin:

- kokeilun sisältö ja tavoitteet. Huomiota kiinnitettiin siihen, miten kokeilu tukee hallituksen linjaaman, vuoden 2019 alussa voimaan tulevan maakuntamallin käynnistymistä ja missä määrin kokeilussa kehitetään palveluja ja niiden tuottamiseen liittyviä uudentyyppisiä toimintamalleja
- missä määrin kokeilu luo uusia työpaikkoja, uutta yrittäjyyttä, toimivien yritysten kasvua sekä vähentää kokeilualueella työttömyydestä julkiselle taloudelle aiheutuvia kokonaiskustannuksia
- miten kokeilualueella seurataan kokeilun tavoitteiden toteutumista
- kokeilualueen keskeisten toimijoiden sitoutuminen kokeilun toteuttamiseen sekä em. toimijoiden valmiudet kokeilun käynnistämiseen ja tulokselliseen toteuttamiseen
- miten kokeiluun sisältyvillä valtion, kuntien ja muiden toimijoiden palveluilla tuetaan kasvua, yrittäjyyttä sekä alueiden työllisyyttä ja elinvoimaisuutta

Alla mainittujen alueiden kokeilut vastaavat parhaiten hakeutumiskirjeen kriteereitä. Koska hakeutumiskirjeen mukaan kokeiluun tuli valita eri puolilla maata olevia alueita, maakunnasta on valittu vain yksi kokeilu.

Maakunnalliset kokeilut (3 kokeilua)

- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Keski-Pohjanmaa

Kuntapohjaiset kokeilut (6 kokeilua)

- Satakunta: Pori ja Rauma
- Pohjois-Savo: Kuopio, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi
- Pohjois-Pohjanmaa: Oulun kaupunkiseutu (Oulu, Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä)
- Lappi: Rovaniemi, Kemi, Kemijärvi, Sodankylä, Tornio
- Pirkanmaa: Tampereen kaupunkiseutu (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi) sekä Sastamala ja Punkalaidun
- Varsinais-Suomi: Turun seutu (Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo)

Korjattu hallintolain (434/2003) 8 luvun 51 §:n nojalla 27.6.2016 lisäämällä Pirkanmaan kokeilualueeseen Tampereen kaupunkiseudun kuntaluettelosta puuttunut Ylöjärvi.

Kokeiluun valitsematta jääneet alueet

Niiden alueiden hakemuksissa, jotka jäivät kokeilun ulkopuolelle, on paljon kehittämisaihtioita, joita on tarkoituksenmukaista viedä eteenpäin. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että TE-toimistot ja ELY-keskukset keskustelevat em. kokeiluun hakeneiden toimijoiden kanssa siitä, miten kokeiluhakemuksissa esitetyt palvelut ja toimintamalleja voitaisiin alueella yhdessä kehittää.

Kokeilujen jatkovalmistelu ja kokeilujen käynnistyminen

Kokeilujen valmistelu jatkuu työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa alueellisten kokeilujen työjaostossa elokuussa 2016. Työjaostoa täydennetään kuntien, maakuntien, TE-toimistojen ja ELY-keskusten edustajilla. Jatkovalmistelu aloitetaan kokeilun edellyttämien säännösmuutosten tunnistamisella ja valmistelulla. Hallituksen esitys kokeiluun liittyvistä säännösmuutoksista on tarkoitus antaa syysistuntokaudella 2016.

Päätös kokeilualueeksi valitsemisesta ei tarkoita sitä, että kaikki kokeiluhakemuksessa esitetyt säännösmuutosehdotukset ja resurssien siirtoja koskevat ehdotukset tullaan sellaisinaan toteuttamaan. Kokeilun reunaehdot tarkoittavat sitä, että käynnistettävien kokeilujen sisältönä ei voi olla julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämistä vastuun siirto valtiolta kunnille.

Kokeilujen toimeenpanon kannalta on tärkeää, että kaikki keskeiset kokeilualueiden toimijat (ELY-keskukset, TE-toimistot, kunnat ja maakuntien liitot) aloittavat yhdessä kokeilujen toimeenpanon valmistelun. Kokeilut tulee toteuttaa valtion, kuntien, maakuntien ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä tiivistämällä ja hakemalla uusia toimintamalleja palvelujen tuottamistapoihin. Nykyisiä tuottamismalleja voidaan kokeilualueilla muuttaa esimerkiksi siten, että lainsäädäntöön tehtävillä muutoksilla lisätään kuntien mahdollisuuksia saada tietoa alueensa työttömistä ja parannetaan kuntien mahdollisuuksia vaikuttaa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämiseen.

Koska kokeilujen toimeenpano edellyttää jatkovalmistelua ja kokeilujen sisältöjen tämentämistä, kokeilut voivat käynnistyä aikaisintaan vuoden 2017 alussa. Yksittäisen kokeilun aloittamisajankohtaan vaikuttaa muun muassa se, missä aikataulussa kokeilun sisältö saadaan sovittua ja millaisia muutoksia kokeilu edellyttää toimijoiden nykyisiin tehtäviin ja toimivaltuuksiin sekä millaisia säännösmuutoksia ja mahdollisia resurssien siirtoja tarvitaan. Jos kokeilu vaikuttaa merkittävästi olemassa olevan henkilöstön tehtäviin ja töiden järjestämiseen, muutokset edellyttävät yt-neuvotteluja, joiden aikataulu on otettava huomioon kokeilujen käynnistämisessä ja toimeenpanossa. ELY-keskusten sekä TE-toimistojen yhteinen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) vastaa TE-hallinnon osalta henkilöstökysymyksiin liittyvästä valmistelusta.

Lisätiedot

Valintapäätökseen liittyviin kysymyksiin vastaa hallitusneuvos, ryhmäpäällikkö Päivi Kerminen (paivi.kerminen@tem.fi tai puhelin 050 396 0141).

Oikeus- ja työministeri

Jari Lindström

Hallitusneuvos, ryhmäpäällikkö

Päivi Kerminen

LIITE Kokeiluun hakeneet alueet

JAKELU Kokeiluun hakeneet kunnat ja yksityiset toimijat
Maakuntaliitot
TE-toimistot
ELY-keskukset

TIEDOKSI Alueellisten kokeilujen ohjausryhmä ja työjaosto

Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Valtiovarainministeriö
Valtioneuvoston kanslia/kokeilutoiminto
KELA
KEHA-keskus
Suomen Kuntaliitto

elinkeinoministeri Olli Rehn
kansliapäällikkö Jari Gustafsson
TEM / TYO:n ryhmät
TEM / EIO
TEM / TMO
TEM / YAO

Erityisavustaja Juha Halttunen
Erityisavustaja Sakari Puisto
Erityisavustaja Jannika Ranta

KOKEILUUN HAKENEET ALUEET

Hakijana maakunnallinen toimija:

- 1) Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi Eksote, Etelä-Karjalan liitto, alueen kunnat
- 2) Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, TE-toimisto ja ELY-keskus
- 3) Keski-Suomen liitto
- 4) Keski-Pohjanmaan liitto
- 5) Kainuun liitto

Hakijana yksi tai useampi kunta:

1) Espoo ja Kauniainen	16) Mikkeli, Pieksämäki, Savonlinna
2) Helsinki	17) Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti, Sonkajärvi ja Vieremä
3) Kerava, Järvenpää ja Tuusula	18) Kuopio, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi
4) Porvoo	19) Varkaus
5) Raasepori	20) Vaasa
6) Vantaa	21) Haapajärvi
7) Salo ja Somero	22) Kalajoki
8) Turun seutu (Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo)	23) Nivala
9) Pori ja Rauma	24) Oulun kaupunkiseutu (Oulu, Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä)
10) Forssa ja Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	25) Pudasjärvi
11) Hämeenlinna	26) Pyhäjärvi
12) Sastamala ja Punkalaidun	27) Utajärvi
13) Tampereen kaupunkiseutu (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi)	28) Kuhmo ja Sotkamo
14) Heinola	29) Itä-Lapin kuntayhtymä (Kemijärvi, Salla, Savukoski, Pelkosenniemi) ja Posio
15) Lahti	30) Rovaniemi, Kemi, Kemijärvi, Sodankylä, Tornio

Hakijana yksityinen toimija:

- 1) ECAM Consulting Oy
- 2) Hyvinkään - Riihimäen Seudun Ammattikoulutussäätiö ja Hyria koulutus Oy
- 3) Kouvolan kaupunkipilotti, yksityinen hakija
- 4) Mielen terveyden keskusliitto ry
- 5) Paltamon työvoimayhdistys ry
- 6) Toimihenkilöjärjestöjen Opintoliitto ry